

Cal Turu

Folgueroles

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Carrer Major, 40
Emplaçament A la banda de ponent del nucli antic, formant cantonada amb el carrer de l'Onze de Setembre, a l'anomenada placeta de cal Turu
Alçada: 546 m.s.n.m

Coordenades:

Latitud: 41.93875
Longitud: 2.31725
UTM Est (X): 443402
UTM Nord (Y): 4643201

Classificació

Número de fitxa 08083 - 131
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Popular
Segle XVII-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: BCIL nº 12527-I (llinda finestra) i BPU-AEA (edifici). Catàleg de béns a protegir del POUM de Folgueroles.
Data aprovació: dc., 30/06/2021 - 12:00
Número inventari IPA 46573
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.: 3434707DG4433S

Fitxes associades:

Conjunt del nucli antic de Folgueroles

Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat

Data de registre de la fitxa: dg., 16/01/2022 - 20:51

Descripció

Edifici cantoner format per diversos cossos adossats i completament reformat. El volum principal, de planta rectangular i orientat al carrer Major, presenta una coberta de teula àrab de dues vessants, amb el carener perpendicular a la façana principal i un ràfec de maons sostingut amb una solera de llates i mènsules de fusta, disposat a tot el perímetre de la construcció. Està distribuït en planta baixa i dos pisos, amb la façana principal orientada a llevant. Totes les obertures són rectangulars, amb els brancals bastits amb carreus de pedra i les llindes planes. Destaca el portal d'accés, amb la llinda gravada amb la inscripció "ANTONI REYT ANY. 1639" i decorada amb un baix relleu rectangular decorat amb una creu llatina. També destaca la finestra del seu costat, amb la llinda gravada amb la representació d'un escaire i una buixarda, que es corresponen amb algunes de les eines típiques d'un picapedrer. La construcció està bastida amb pedra desbastada de diverses mides, disposada en filades més o menys regulars.

Observacions:

Altres noms relacionats amb l'edifici: cal Turo.

Història

La llinda del portal d'accés fa referència a l'Antoni Reig, avi d'en Bartomeu Reig (1661-1739), ferrer i artista de la forja que va néixer en aquesta construcció i es va establir a Barcelona, arribant a ser nomenat ferrer de l'Hospital General de la Santa Creu fins a la seva mort.

Aproximadament a finals del segle XVIII, l'edifici era la seu d'un hostel. A principis del segle XIX, el propietari de la casa era l'Arturo Tatché, que feia de traginer d'oli, vi i carbó entre Querós i Folgueroles. De fet, el sobrenom de l'edifici prové del diminutiu del seu nom de pila. Posteriorment, a mitjans dels anys 50 del segle XX, als baixos de la casa hi havia una barberia. La construcció fou reformada pels voltants de l'any 2005.

És probable que el baix relleu rectangular del portal d'accés sigui conseqüència de la mutilació que patiren la major part de les llindes del poble que tenien elements de connotació religiosa, durant el conflicte bèl·lic de la guerra Civil espanyola (1936-1939). Un cop finalitzat el conflicte, molts d'aquests símbols foren gravats de nou.

Pel que fa als símbols gravats a la llinda de la finestra, cal dir que estan relacionats amb l'ofici de picapedrer, arrelat històricament a la població sobretot pel tipus de pedra que s'hi localitza, molt apreciada i coneguda com a gres de Folgueroles.

Bibliografia

ARUMÍ I BERGA, Pilar (Coord.) (2006). *Folgueroles casa x casa*. Folgueroles: Ajuntament de Folgueroles, p. 94.

ARUMÍ, Pilar; AUTET, Lluís; BOVER, M. Àngels; HOMS, Maria; HOMS, Rosa; MOLIST, Bernat; PONCE, Santi; ROVIRÓ, Xavier; SELLABONA, Cesca (2021). *Folgueroles, batecs d'un poble. Història gràfica del darrer segle*. Folgueroles: Ajuntament de Folgueroles, p. 62.

MORATÓ, David; PONCE, Santi; ROVIRÓ, Xavier; TORRENTS, Jacint; TORRENTS, Carme; VILAMALA, Joan; VILAMALA, Jordi; XUTGLÀ, Montserrat (2000). *Folgueroles. Societat i vida d'un poble*. Vic: Eumo Editorial, p. 178, 313.

NAVARRO ACEBES, Ferran (2021). *Catàleg de béns a protegir. R18/07 Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Folgueroles*. Consultat 24 octubre 2021, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm. Identificació PAP.07.

ROVIRÓ, Xavier; PONCE, Santi; MORATÓ, David; ORRA, Ramon (2007). *Els picapedrers de Folgueroles*. Folgueroles: Ajuntament de Folgueroles, p. 123.

Enllaços d'interès:

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/>

